

Släktmötet 21 sept 2019 i Karl Johans församlingshem, Göteborg.

Presentation av David Melin som levde 1899 – 1983.

Föddes i Dimbo prästgård nyårsdagen 1899, det sjunde av nio syskon.

Studentexamen i Skara 1918

Tre terminers teologisk filosofisk kurs i Göteborg 1919, (kallad teol fil-en).

Teologie kandidatexamen i Uppsala 1925

Prästvigd den 1 juni 1925 i Skara domkyrka.

Första tjänst i Dimbo 1925 som vice pastor för farfar Samuel, därefter

Pastorsadjunkt i Tidaholm 1926

Vice pastor i Börstig

Komminister i Nykyrka 1929

Gift 1933 med Kerstin Janson från Tidaholm (f. 1908)

Barnen: Elisabet föddes i Nykyrke prästgård 1935, Ragnhild 1937, Sverker 1938

Kyrkoherde i Kyrkefalla Tibro 1939

Ingemar föddes 1941. Sverker dog 1944.

Kontraktspastor i Kåkindes kontrakt 1957-1966

Pensionerad 1966, änkeman samma år.

Gift andra gången 1969 med Karin Randhem född Berndtson (1903-1976). Hon levde till 1976.

David dog den 23 nov 1983 och ligger begravd på Tibro nya kyrkogård.

Barndom och uppväxt

Farmor Hilda fick under loppet av 18 år nio barn, två flickor och sju pojkar. Från Dimbo for man med hästskjuts fem kilometer in till **fotografen i Tidaholm**. Den första bilden på David har jag från det tillfället när pappa var 1½ år när man tog en gruppbild av familjen. Då var ännu bara sju av nio barn födda.

Ungefär tio år senare togs nästa gruppbild.

Pappa berättade hur syskonen i Dimbo fiskade kräftor med grodor som bete. Annars vet jag väldigt lite om hans uppväxt. På en tidig bild från klassrummet i Skara ser man David som tolv-trettonåring. Rödhårig och fräknig var han. Alla syskonen fick börja i skolan tidigt i Skara, pappa redan i tioårsåldern. Det var fem mil hemifrån. Ett mycket längre avstånd hemifrån än det är idag.

Men **alla syskonen** från Dimbo bodde ju alltså undan för undan med **skolhushåll i Skara** med någon som såg till att dom fick mat. David hade alltså en rad av sina syskon på plats när han började gå i skolan i Skara. Det blev långa perioder som syskonen inte fick komma hem och träffa sina föräldrar i Dimbo.

DAVID var nummer sju i en syskonskara på nio. **Vad betydde det att vara det sjunde barnet?** Alla fick gå i skola i Skara, bröderna på Skara Högre Allmänna Läroverk (hette senare Katedralskolan) och systrarna i den sjuåriga Högre Flickskolan i Skara.

En tidig barndomskamrat från skolan i Skara var **Olle Andersson**. I augusti 1910 tenderar David och Olle in i andra klassen vid Katedralskolan i Skara. De kom att ty sig till varandra tidigt. David och Olle blev sommaren 1915 också konfirmationskamrater i Dimbo och så småningom också studentkamrater, exerciskamrater, samtida vid Göteborgs högskola och vid Upsala Universitet. De prästvigdes för Skara stift – dock ej samtidigt. Deras vänskap

fortsatte att djupna genom hela livet. Småningom gifte sig Olle med pappas lillasyster Hillevi. David fick också andra vänner från skoltiden som blev präster, t.ex. Philip Hildemar, som var en glad spelevink med roliga upptåg. Det var vanligt att djäknar från Skara blev präster på den tiden. Jag tror att Olle och lillebror Ruben var dom som stod pappa närmast.

David fick tidigt en hörselskada på ena örat. När det kom cirkus till Skara hade skolpojarna inte råd att betala cirkusbiljett. Han ville kolla om man kunde titta in på cirkusen genom ett pyttelit hål i cirkustältets tältduk och fick då en kraftig örfil av en cirkus-arbetare. Det gav honom en **hörselnedsättning för hela livet**.

Efter studentexamen i Skara när David var nitton år blev det vanlig **militärtjänstgöring med förläggning i Axvall**.

Första etappen av **prästupbildningen** fick han i Göteborg och där läste han den del av utbildningen som kallades teol fil-en. Därefter **fortsatte han studera i Uppsala**, där han bodde på det Norrbyska studenthemmet, Sveriges äldsta studentboende. Där kunde man få olika förtroendeuppdrag – han blev ”pater” där, en sorts husfar.

Under studietiden sjöng han i **manskören Orphei Drängar, OD**, i Uppsala och var med på körens parisresa i mitten av tjugotalet. Hela livet tyckte pappa om att sjunga, han hade en ljus tenor. Ibland sjöng han med mamma vid pianot. Jag minns när han och bror Ruben sjöng Gunnar Wennerbergs gluntar tillsammans.

När pappa talade låg rösten i ett ljust läge. Det gjorde att han ibland kunde ha svårt att nå ut – det här var ju innan det började bli vanligt med högtalarförstärkning i kyrkorna.

David bildar familj

Som nyprästvigd blev han förordnad att hjälpa sin pappa, gamle Samuel i **Dimbo** hans sista år i tjänst. Året därpå fick han tjänst i Tidaholm och där upptäckte han snart mamma Kerstin, som kom från Tidaholm men fick gå i skola i Uppsala och tog studenten där, så dom sågs inte så ofta utan fick nöja sig med brevväxling.

Snart blev han komminister i Nykyrke i Mullsjö. Redan första året bjöd han till släktemöte där både farmor Hilda och farfar Samuel var med. Farfar fick sluta sina dagar där i samband med ett dom båda besökte David året därpå.

David och Kerstin förlovade sig och gifte sig några år senare medan pappa var präst i Mullsjö. Då hade pappa bott ensam i prästgården i flera år. Där föddes sedan de tre första barnen Elisabet, Ragnhild och Sverker.

Efter tio år, 1939, blev David kyrkoherde i Kyrkefalla, Tibro, där han efterträdde sin äldste bror **Samuel som varit kyrkoherde där i 18 år** och nu blivit kyrkoherde i Borås Caroli församling. Alla Samuels barn Lennart, Kerstin, Sune och Astrid hade alltså sin uppväxt i Kyrkefalla. Och sedan blev det vår tur: Elisabet, Ragnhild, Sverker och jag. Mamma Kerstin avbröt sina studier i nordiska språk i Uppsala för att gifta sig med pappa. Hon var aldrig yrkesverksam utan blev livet ut en prästfru på det gamla sättet. Utöver hemmet som hon skötte i stort sett ensam följde hon och hjälpte pappa i hans arbete.

Krigsåren 1939 – 1945 var påfrestande med ransoneringskuponger och annat. Det fanns bara cykel att tillgå för att ta sig fram i pastoratet. År 1940 fick Elisabet engelska sjukan och

fick sitta i rullstol ett tag. **Men året 1944 blev ett ödesår på ett särskilt sätt.** Mamma och flera av oss syskon fick difteri, vår bror **Sverker dog** hastigt, knappt sex år gammal i samma sjukdom. Jag har ett svagt minne av Sverkers vita kista där hemma, när den stod och väntade inför begravningen. Vid våra **söndagspromenader** med pappa **besökte vi regelbundet hans grav**. Den graven kom sedan att bli både pappas, mammas och min syster Elisabets grav. Samma år som Sverker dog fick jag dessutom en släng av polio.

Det var vanligt att vi var flera i hushållet än bara familjen. Dels bodde rätt länge en funktionshindrad man som var elev på Johannesberg i Mariestad och hjälpte till som dräng under flera år, dels bodde en finsk pojke, Pentti Kaskipuro (sedermera konstnärprofessor, 1979 "Årets konstnär i Finland") under åren 1939-1947 hos oss och senare bodde också ett par tyska ungdomar hos oss under en tid.

PAUS MED BILDERNA.

David som präst

Pappa jobbade som jag minns det nästan jämt. Han var som de flesta präster sällan ledig en helg, för det mesta hade han flera gudstjänster varje söndag, först ledde han söndagsskolan på söndag morgon, sedan var det gudstjänst med predikan i någon av kyrkorna och på eftermiddagen var det gudstjänst i någon av byarna, i någon skola eller något missionshus. Det blev alltid så att lördagen och lördagskvällen gick åt till förberedelser, sent in på natten. Och sedan gick han upp tidigt på söndag morgon för att göra förberedelserna klara. Precis som i alla prästfamiljer var pappa som allra mest upptagen av jobb alla **de stora helgerna**, även julaftonen präglades av pappas arbete, det först var julbön på torget på eftermiddagen och urtidig julotta på juldagens morgon, två stycken i rad efter varandra, det kom så mycket folk. Vi såg honom inte mycket hemma och vi fick ofta vara ensamma på kvällarna när han var ute med mamma på något möte eller någon förrättning. Pastorsexpeditionen fanns i själva prästgården, det ringde alla tider på dygnet, även struntärenden, och pappa satt mycket där och jobbade när han inte var ute i församlingen.

Under alla åren i Kyrkefalla, (som så småningom bytte namn till Tibro), fortsatte David arbetet som hans bror Samuel startat med att samla pengar till en småkyrka i centrum eftersom den gamla kyrkan låg flera kilometer utanför samhället. Den hann precis bli klar före hans pensionering efter att han jobbat i Tibro i 27 år och fick namnet **Högåskyrkan**.

Till **syskonens bakgrund** från prästgården i **Dimbo** hörde att dom kom från **ett hem med en varm och innerlig fromhet**. Samma fromhet präglade också David. Den första delen av 1900-talet när bröderna kom ut som präster var en rätt kärv tid för den som tog sin tro på allvar och David brottades ärligt med att hitta trons mening i den nya tiden. Han ägnade mycket engagemang åt **ungdomsarbetet**, precis som flera av hans bröder.

Så småningom kom David med i Oxford-grupprörelsen på trettio-talet. Den handlade mycket om att man skulle mötas i små grupper till stilla stunder och vara personligt uppriktiga inför varandra, så att man också skulle bekänna sina synder för varandra. Rörelsen utvecklades så småningom till att heta "Moralisk upprustning, MRA" och då kände pappa och mamma att det kom att handla för mycket om ytliga moralfrågor och mindre om personlighetens insida. Kyrkligt sett fick han inspiration från det som kom att kallas Kyrklig förnyelse, men aldrig någon ytterlighet. Det han önskade var en gudstjänst som var varm, innerlig och personlig.

David hade ett väldigt varmt hjärta. Jag upplevde att han älskade livet mer och mer ju äldre han blev och hade en stor glädje i allt levande, inte minst blommor och natur. Och barn i allra högsta grad.

David var plikttrogen och gick helhjärtat upp i sitt arbete. **Arbetet gick alltid först**, det fanns ju inget arbetstids-tak för hur mycket en präst fick jobba. Prästernas arbetstidsreglering kom först 1987. Men David hade en **stor glädje i sitt arbete**, i att **leda gudstjänster** och **att möta och prata med människor**. Han blev ofta stående i samtal och glömde bort tid och rum.

Den längsta tiden bodde David med sin familj alltså i **Kyrkefalla i Tibro** där han vara kyrkoherde i **27 år**. Familjen bodde i den vackra herrgårdsliknande prästgården på nästan fyra hundra kvadratmeter, utan tvättmaskin och utan frys. På vintrarna frös mjölken i skafferiet. Det var alltså inte någon särskilt bekväm bostad. I detta vackra hem bodde jag hela min uppväxt fram till studentexamen. **Vi tre syskon gick alla och läste för pappa sommartid** och hade då ofta någon jämnårig släkting boende hos oss och deltog i sommarkonfirmationen. Det var kanske inte så helkult att gå och läsa för sin pappa men han var snäll och ödmjuk och visste väl om sina begränsningar. Jag minns aldrig att han var stor på sig. Och för att inte favorisera sina barn fick vi dom svåraste frågorna vid konfirmationen.

Lite händelser

Året **1954** kom det ett bakslag när pappa skulle köra till en av kusinernas bröllop med bror Ruben och hans fru Maj som passagerare. Dom råkade ut för en **bilolycka**. Både mamma och pappa fick ligga på sjukhus ett tag, vi barn fick klara oss utan föräldrar med god hjälp från församlingsbor. Mamma fick bestående men med nedsatta krafter resten av livet, bland annat en kronisk huvudvärk, pappa hämtade sig ändå tror jag rätt väl.

Den värdefullaste tiden på året för oss i familjen var när pappa hade sommarssemester.

Under kriget fick man inte använda sina bilar. Alla transport-resurser behövde reserveras för försvarets räkning. Men tidigt efter att andra världskriget hade upphört lyckades han och mamma hitta en möjlighet att hyra en lägenhet utanför Lysekil i Humlekärr, Lyse hos tant Anna Nilsson, som just blivit änka. Hon flyttade upp från bottenvåningen där hon bodde upp på den oinredda vinden och våran familj fick bo i hennes två rum och kök. Familjen återvände till samma plats i Lyse i mer än tjugo år. Under några korta veckor **fick familjen vara tillsammans**, utan avbrott, och hjälpas åt med alla praktiska sysslor inklusive att hämta in vatten från brunnen.

Sommar-semesteren var **alltså årets verkliga höjdpunkt**. På semesteren blev pappa en fri människa som njöt helt och fullt, inte minst av att bada i precis alla väder, det kunde regna hur mycket som helst, det fanns somrar när våra badrockar inte torkade från en dag till nästa för det var så regnigt – men vad gjorde det. Pappa och mamma badade alltid. På söndagarna tog vi oss i bilen till Lyse kyrka en knapp halvmil bort.

I Lyse lärde jag mig cykla genom att **pappa sprang bakom cykeln** och hjälpte till att hålla balansen i början.

En vår i **mitten på femtitalet** när vi höll på att byta bil, kom det att dröja över sommaren innan den nya bilen blev leveransklar. Vi skulle då som vanligt ta oss till västkusten – men hur? Det var tjugo mil enkel väg. Mamma och pappa bestämde då: **vi cyklar till Lyse**. Dom

delade upp vägen i ett par etapper och det gick alldeles strålande, både dit och hem när semestern var slut.

Ett par särskilt roliga minnen har jag också från dom somrar i mitten och slutet på femti-talet när vi gjorde vi **bilturer** på semestern: till **Norge och till Holland**. Pappa var inte så förtjust i att köra bil så jag fick köra till Holland med alldeles färskt körkort.

Den hösten pappa pensionerades fick han och vi i familjen ett tungt slag efter att dom båda flyttat ifrån prästgården i Tibro. **Mamma Kerstin** genomgick en gall-operation och det blev komplikationer som gjorde att **hon avled 58 år gammal** i sviterna efter en gall-operation. Dom hade ännu inte hunnit installera sig i det nya radhuset i Skövde och han var inte heller van vid hushållsarbete. Men han lärde sig efterhand både det ena och det andra och tyckte att det var spännande att lära sig nya saker. När han efter några år **gifte om sig med Karin Randhem**, en vän i familjen som varit änka efter kyrkoadjunkten i Tibro Karl Randhem i många år, fick han sedan några fina år som pensionär, men hon rycktes ju också bort ganska snart så dom **sju sista åren** fick han leva **ensam** i sin pensionärslägenhet i Tibro. Kvar efter Karin fanns hennes två adoptivbarn **Mikael och Lena**.

Pappa hade den största delen av livet en **god hälsa**. Jag minns inte att han var sjuk särskilt mycket, han hade vissa perioder problem med njursten men det minns jag ändå inte som något som tog honom åt sidan någon längre tid. **Varje morgon som jag minns det tog han en iskall dusch**. Hans hjärta var starkt, jag minns att han uppe i åren utan problem sprang tillbaka backen upp från grinden om han hade glömt ta med sig något som han behövde hämta innan han skulle iväg.

Pappa var en god människa på många olika sätt men inte särskilt praktisk. Själv har jag alltid varit intresserad av teknik och praktiska ämnen men det var inte hans område. David var fyrtyotvå år när jag föddes och för mig som barn var det en rätt stor åldersskillnad. Sedan krympte förstas skillnaden efterhand, det upplever väl alla. Men mamma var mer praktiskt intresserad, hon lärde mig t.ex. att spela schack.

Men det var egentligen först när jag kommit upp i vuxen ålder som pappa och jag möttes i några djupare samtal. Han tyckte ju att det var väldigt roligt att jag utbildade mig till präst och då fick vi mycket att prata om. **Pappa var väldigt engagerad i den förnyelse som pågick i kyrkan med nya psalmer och nya gudstjänstordningar på försök**, han var inte alls så konservativ som man skulle kunna tro eller motståndare till förändring. Han lärde sig t.ex. gärna dom nya psalmer som kom under min ungdomstid.

Tack för att ni lyssnat!

Ingemar Melin, född 1941, son till David.